

הבורסה לניירות ערך

חלוקת דיבידנדים בסך של 17.5 מיליארד שקל ע"י החברות הבורסאיות בשנת 2016

181 חברות שהן כ-40% מהחברות הבורסאיות חילקו דיבידנדים

*****

ענף השירותים הפיננסיים העניק את תשואת הדיבידנד הענפית הגבוהה ביותר (6.1%)

*****

טבע ניצבת שוב בראש המחלקות – חילקה דיבידנדים בסך של כ-5.3 מיליארד שקל

*****

שיעור תשואת הדיבידנד בשנת 2016 עמד על 2%, לעומת שיעור תשואה של כ-2.2% בשנת 2015 ושל 3.4% לפני חמש שנים

יובל צוק, יחידת המחקר

סך הדיבידנדים שחולקו בשנת 2016 ע"י החברות שמניותיהן נסחרות בבורסה בת"א הסתכם בכ-17.5 מיליארד שקל.

בשנת 2016 חילקו דיבידנדים 181 חברות, שמניותיהן נסחרו בבורסה בסוף השנה. בסה"כ היוו החברות המחלקות למעלה מ-40% ממספר החברות הבורסאיות, בדומה לשנה הקודמת.

חלק ניכר מבין 181 חברות אלו מחלקות דיבידנד באופן קבוע – כשני שלישי מהן (120 חברות) חילקו דיבידנד בכל אחת משלוש השנים האחרונות, וכמחציתן (86) חילקו דיבידנד בכל אחת מחמש השנים האחרונות.

נזכיר כי במרץ 2017 אישר דירקטוריון הבורסה עקרונות לקביעת הנחיות שיאפשרו לחברות להנפיק מניות בכורה המקנות זכות עדיפה לדיבידנדים ואינן מקנות זכויות הצבעה. ההנפקה תתאפשר רק לחברות הנכללות במדדי ת"א-125 ו-SME60, או לחילופין לחברות ששווי השוק שלהן מעל 500 מיליון שקל. כמו כן, הנפקת מניות הבכורה תתאפשר לחברות ששווי ושיעור החזקות הציבור שלהן במניות הרגילות הינו כנדרש מחברה חדשה. מבין 152 החברות אשר נוהגות לחלק דיבידנדים באופן קבוע (חילקו דיבידנדים לפחות בשלוש מתוך ארבע השנים האחרונות) 112 חברות עומדות בכללים ותוכלנה להנפיק מניות בכורה.

תשואת הדיבידנד הממוצעת⁽¹⁾ המשיכה במגמת ירידה גם בשנה האחרונה. תשואת הדיבידנד ירדה בהדרגה מ-3.6% בשנת 2010 ועד 2.0% בשנת 2016. הקיטון בתשואה השנה נובע מהקיטון בסכומי הדיבידנד שחילקו החברות הבורסאיות ב-10.5%, בעוד שווי השוק הממוצע ירד בכ-5% בלבד.

הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ

רח' אחוזת בית 2, תל אביב 6525216 • ת"ד 29060, תל אביב 6129001 • טל': 076-8160411, פקס: 03-5105379

www.tase.co.il

לוח 1: נתונים עיקריים על חלוקת דיבידנד 2011-2016

2016	2015	2014 ⁽²⁾	2013	2012	2011	
181	182	169	177	156	211	מספר חברות שחילקו
40.1%	39.5%	36%	35%	29%	37%	שיעור החברות המחלקות מסך החברות בבורסה
17.4	19.6	18.8	18.7	18.0	23.9	סך הדיבידנד (מיליארדי שקלים)
65%	67%	72%	66%	71%	65%	מזה: ע"י חברות מדד ת"א-25
20%	21%	17%	20%	18%	25%	ע"י חברות מדד ת"א-75
2.0%	2.2%	2.6%	2.9%	3.0%	3.4%	תשואת דיבידנד ⁽¹⁾
2.1%	1.9%	2.6%	2.7%	3.1%	3.3%	מזה: תשואת מניות מדד ת"א-25
2.2%	3.1%	2.5%	3.3%	3.1%	4.5%	תשואת מניות מדד ת"א-75
871	907	739	649	594	692	שווי שוק שנתי ממוצע של החברות הבורסאיות (מיליארדי שקלים)

(1) תשואת הדיבידנד מחושבת לפי שווי שוק ממוצע של תחילת וסוף כל שנה
 (2) הנתונים אינם כוללים דיבידנד בסך כ-2.1 מיליארד שקל, אשר חולק בשנת 2014 ע"י חברת כור במסגרת עסקת המיזוג עם דיסקונט השקעות, טרם מחיקת מניותיה מהרישום למסחר בבורסת ת"א.

חלוקת דיבידנדים - לפי מדדי מניות עיקריים

20 חברות מדד ת"א-25 חילקו בשנת 2016 דיבידנדים בסך של כ-11.4 מיליארד שקל (כ-65% מסך כל הדיבידנדים), לעומת 22 מבין חברות המדד אשתקד אשר חילקו 13.1 מיליארד שקל (כ-67% מסך כל הדיבידנדים).

חלה עליה קלה בתשואת הדיבידנד של מניות מדד ת"א-25 (ראה לוח 1), מתשואה של כ-1.9% בשנה שעברה לתשואה של כ-2.1% השנה.

בזק (6.7%) וקבוצת דלק (5.0%) הן החברות הבולטות בתשואת הדיבידנד מבין חברות המדד.

חמש חברות מדד ת"א-25 לא חילקו דיבידנד בשנת 2016: **מיילן ואופקו** שאינן נוהגות לחלק דיבידנדים; **הבנקים לאומי ודיסקונט** שלא שילמו דיבידנד לבעלי המניות בשנים האחרונות; **והחברה לישראל**.

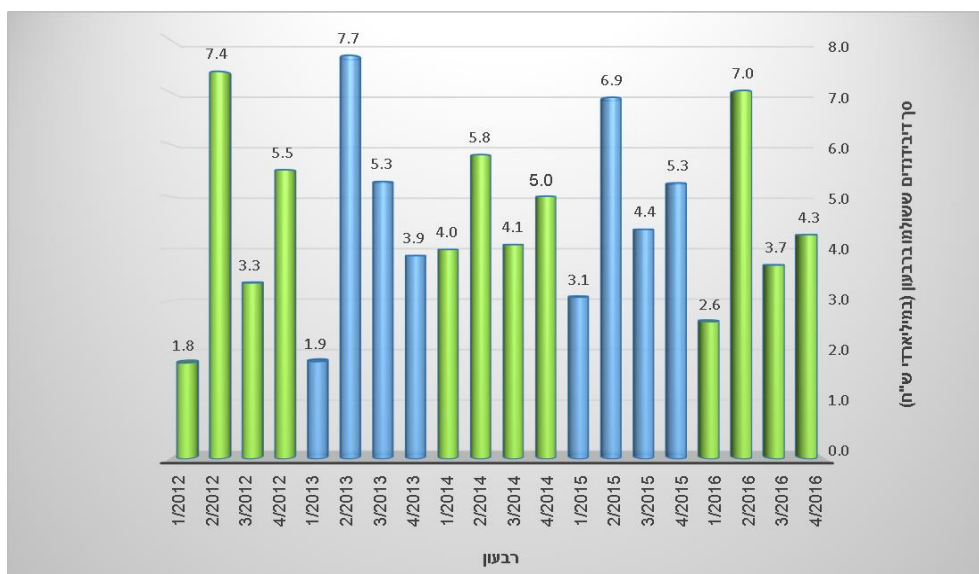
42 חברות שמניותיהן כלולות במדד ת"א-75 בסוף שנת 2016 חילקו כ-3.5 מיליארד שקל – כחמישית מסך כל הדיבידנד שחולק, זאת בהשוואה ל-43 חברות המדד שחילקו בשנת 2015 כ-4.1 מיליארד שקל.

תשואת הדיבידנד של חברות מדד ת"א-75 ירדה ל-2.2% לעומת 3.1% אשתקד. זאת בשל הגידול שחל בשווי השוק הממוצע של מניות המדד בשנת 2016 של כ-8% וירידה של כ-14% בסך הדיבידנדים שחולקו השנה.

תשואות הדיבידנד הגבוהות ביותר מבין חברות מדד ת"א-75 שייכות ל**בי קומיוניקיישנס (כ-12%)**, **דלק רכב (8.5%)**, ו**אל על (8.2%)**.

תשואת הדיבידנד של החברות שמניותיהן כלולות **במדד תל-דיב** בסוף שנת 2016 מסתכמת בדומה לאשתקד ב-3.1%.

תרשים 1: חלוקת דיבידנד לפי רבעונים (במיליארדי שקלים)

מחלקות הדיבידנד הגדולות:

- טבע** ניצבת זו שנה רביעית ברציפות בראש צמרת מחלקות הדיבידנדים, בזכות חלוקת דיבידנדים מדי רבעון לבעלי המניות הרגילות בסך כולל של כ-5.1 מיליארד שקל, ובנוסף דיבידנד בסך של כ-253 מיליון שקל לבעלי מניות הבכורה. זאת בהשוואה לכ-4.5 מיליארד שקל בשנת 2015 וכ-4.1 מיליארד שקל בשנת 2014. בעקבות צניחת המניה בכ-44% בשנה האחרונה בעוד התשלום הרבעוני למניה נותר ללא שינוי, עלתה תשואת הדיבידנד של טבע מ-2.2% בשנת 2015 ל-2.8% בשנת 2016.

טבע, אשר בשנים הקודמות השתמשה במזומנים שלה לרכישה עצמית של מניות במקביל לחלוקת דיבידנדים, חדלה מרכישת מניות של עצמה מאז תחילת 2015 בה רכשה מניות בסך של כ-1.7 מיליארד שקל.
- בזק** שמרה על המקום השני עם דיבידנדים בסך של כ-1.4 מיליארד שקל בשנת 2016 – זאת לעומת כ-1.8, כ-2.1 וכ-2.8 מיליארד שקל בשנים 2014, 2015 ו-2013, בהתאמה. הקיטון בסכומי הדיבידנד נובע מהירידה ברווחיות בזק, אשר בהתאם למדיניותה מחלקת מדי חצי שנה דיבידנד בשיעור של 100% מהרווח הנקי החצי שנתי.

תשואת הדיבידנד של בזק נותרה הגבוהה ביותר מבין מניות מדד ת"א-25 בשנת 2016. למרות שתשואת הדיבידנד שלה ירדה ל-6.7% ב-2016 לעומת כ-12% בשנת 2014 וכ-8.8% בשנת 2015.
- חברת האם של בזק, **בי קומיוניקיישנס**, חילקה דיבידנד בסך של 355 מיליון שקל, ורשמה את תשואת הדיבידנד הגבוהה ביותר מבין חברות מדד ת"א-100 (12.1%).
- בנק הפועלים** המשיך לחלק דיבידנד מדי רבעון אשר הסתכם בשנת 2016 בכ-685 מיליון שקל, לעומת 569 מיליון שקל אשתקד. לאור השיפור המתמשך בהלימות ההון של הבנק, ניתנו לבנק אישורים מהמפקחת על הבנקים להגדלת שיעור חלוקת הדיבידנד בהדרגה מ-15% מהרווח הנקי ב-2014 ועד 40% מהרווח הנקי באפריל 2017.
- כימיקלים לישראל**, אשר סיימה את שנת 2016 בהפסד, צמצמה את סכומי הדיבידנדים וחילקה בשנת 2016 דיבידנדים בסך של 620 מיליון שקל – לעומת כ-1.4 מיליארד שקל בשנת 2015 וכ-3 מיליארד שקל בשנת 2014. נוכח מאמצי החברה לחיזוק מצבה הפיננסי ולאור התנדטיות המתמשכת וחוסר הוודאות בשוק הסחורות החקלאיות החליט דירקטוריון החברה לעדכן את

מדיניות חלוקת הדיבידנד בשנים 2016-2017 כך ששיעור הדיבידנד יהווה עד 50% מהרווח השנתי הנקי המתואם, לעומת עד 70% מהרווח הנקי עד אז.

- **קבוצת דלק** חילקה בשנת 2016 דיבידנדים בסך של כ-460 מיליון שקל, לעומת כ-500 מיליון שקל וכ-530 מיליון שקל בשנים 2015 ו-2014, בהתאמה. לאור השינויים באופי פעילות החברה שחלו בעקבות ההחלטה להתמקד בתחום האנרגיה, ביטל הדירקטוריון במרץ 2015 את מדיניות הדיבידנד לחלוקת כ-50% מהרווח השנתי. המניה רשמה תשואת דיבידנד של 5.0%, השנייה בגובהה מבין מניות מדד ת"א-25.

- שותפות **ישראלמקו**, אשר חילקה אשתקד לראשונה מאז 2008 רווחים למחזיקי יחידות ההשתתפות בסך של כ-518 מיליון שקל, שילמה בשנת 2016 כ-231 מיליון שקל ובתחילת 2017 כ-268 מיליון שקל נוספים. **ביוני 2017 חילקה השותפות את מלוא רווחיה הראויים לחלוקה שנצברו עד סוף 2016 בסך של כ-1.8 מיליארד שקל אשר מומן ע"י גיוס חוב בהיקף של כ-1.6 מיליארד שקל בחודש מאי 2017.** במאי 2017 הודיעה על אימוץ מדיניות חלוקת רווחים לשנים 2017-2019 לפיה תפעל לחלק את מלוא הרווחים הראויים לחלוקה שייצברו בכל אחת מהשנים האלו.

חלוקת דיבידנד – לפי ענפים

- תשואת הדיבידנד הענפית הגבוהה ביותר שייכת גם השנה בדומה לאשתקד לענף **השירותים הפיננסיים** (6.1%), לאחר ש-10 מתוך 12 חברות הענף חילקו דיבידנד השנה.

- תשואת הדיבידנד הענפית השנייה בגובהה שייכת לענף **המסחר והשירותים** (5.2%), בעיקר בזכות הדיבידנדים הגבוהים שחילקה **בזק** ובעלת השליטה בה, **בי קומיוניקיישנס**, בסך של כ-1.8 מיליארד שקל.

- **בענף הנדל"ן** חל השנה גידול במספר המחלקות וסך הדיבידנדים שחולקו גבוה בכ-12% בהשוואה לאשתקד. גם השנה תשואת הדיבידנד הענפית נשמרה על כ-3%.

- תשואת הדיבידנד הענפית של מניות **הבנקים** הסתכמה בכ-1.5%. התשואה הנמוכה יחסית נובעת מהדרישות הרגולטוריות של יחס הלימות הון הנדרש מהם אשר מנעה מחלק מהבנקים לשלם דיבידנד גבוה יותר או בכלל. עם זאת, נראה כי חל שיפור בקרב הבנקים בעניין זה – בנק לאומי, אשר לא שילם דיבידנדים מאז שנת 2011, אימץ מדיניות חלוקת 20% מהרווח הנקי מדי רבעון; מזרחי טפחות אימץ מדיניות חלוקת דיבידנד בשיעור של 30% מהרווח הנקי החל משנת 2017, לעומת שיעור של כ-15% בשנתיים הקודמות; בנק דיסקונט, אשר לא חילק דיבידנדים מאז שנת 2008, הודיע על כוונתו לבחון במהלך שנת 2017 אימוץ מדיניות חלוקת דיבידנד וכי הפיקוח על הבנקים נתן אישור עקרוני למתווה החלוקה שהוצג בפניו; ובנק הפועלים כאמור לעיל הגדיל בשנת 2017 את שיעור הרווח לחלוקה ל-40%. נכון ליוני 2017 חילקו 7 מתוך 9 הבנקים דיבידנד, למעט דיסקונט המוזכר לעיל ואגוד שאינו מחלק דיבידנדים מזה שנים בשל מגבלות החלות עליו.

- שתי **חברות ביטוח** בלבד חילקו דיבידנד בשנת 2016 – הראל השקעות ואי.די.איי. ביטוח. תשואת הדיבידנד של ענף הביטוח הסתכמה ב-1.6%, הנמוכה ביותר מאז שנת 2009.

בסוף 2014 הציגה הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון מתווה ליישום דרישות ההון החדשות מכוח התקינה החדשה "סולבנסי 2", בה יצטרכו לעמוד חברות הביטוח החל מהדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2016. באוגוסט 2016 פרסמה הממונה מכתב בדבר חלוקת דיבידנד לפיו חברת ביטוח לא רשאית לחלק דיבידנד אלא אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פרעון בשיעור של 115% לפחות עד וכולל הדוחות הכספיים לדצמבר 2017. דרישות אלו ממשיכות לאלץ את חברות הביטוח להיערך בהתאם ולבצע פעולות לטובת חיזוק עתודות ההון ולהפחית או להימנע מתשלומי דיבידנד.

- תשואת הדיבידנד הענפית הנמוכה ביותר שייכת לענף **האנרגיה וחיפוש נפט וגז** (1.3%) לאחר ששש חברות ושותפויות חילקו דיבידנדים בסך של כ-690 מיליון שקל. יש לציין כי בשנת 2017 הכריזו כבר מספר חברות ושותפויות על חלוקת רווחיהן, ביניהן: ישראלמקו אשר כפי שצוין לעיל

חילקה את רווחיה הראויים לחלוקה בסך של כ-1.8 מיליארד שקל; **דלק אנרגיה** שחילקה לראשונה בתולדותיה דיבידנד בסך 400 מיליון שקל; **דלק קידוחים** שהכריזה על חלוקת רווחים בסך של כ-650 מיליון שקל לאחר השלמת המיזוג עם שותפות אבנר; ובתי זיקוק שלא חילקה דיבידנד מאז שנת 2010, הכריזה על חלוקת דיבידנד בסך של כ-325 מיליון שקל.

**לוח 2: השוואה ענפית של חלוקת דיבידנד בשנים 2015-2016
(במיליוני ש"ח)**

2016				2015			
תשואת דיבידנד ענפית	סכום דיבידנד	מספר חברות שחילקו	מספר חברות בענף	תשואת דיבידנד ענפית	סכום דיבידנד	מספר חברות שחילקו	ענף ⁽¹⁾
1.5%	1,180	5	10	1.2%	879	6	בנקים
1.6%	271	2	7	3.3%	585	3	ביטוח
6.1%	219	10	12	7.7%	280	10	שירותים פיננסיים
1.6%	1,670	17	29	1.9%	1,744	19	סה"כ ענף-על פיננסי
1.5%	5,699	3	60	0%	0	0	ביומד
1.5%	1,047	23	75	1.6%	987	23	טכנולוגיה
1.5%	6,746	26	135	1.0%	987	24	סה"כ ענף-על הייטק
5.2%	3,004	33	66	6.8%	3,679	32	מסחר ושירותים
3.0%	2,744	43	91	3.1%	2,445	36	נדל"ן
2.7%	1,844	42	63	1.5%	7,301	43	תעשייה
2.6%	840	14	44	5.4%	2,361	21	השקעה ואחזקות
1.3%	690	6	23	2.6%	1,073	8	אנרגיה וחיפושי נפט וגז
3.0%	9,122	138	287	2.4%	16,859	140	סה"כ ענף-על ריאלי
2.0%	17,537	181	451	2.2%	19,590	182	סה"כ בורסה

(1) בשנת 2015 – מוצג בהתאם לשינויים שחלו בחלוקה הענפית אשר נכנסו לתוקף בשנת 2016, במסגרתם נפתח תת ענף חדש בענף הביומד – פארמה, אליו הועברו מניות הפארמה (טבע, פריגו ומיילן) מענף התעשייה; ותת ענף חדש – אנרגיה במסגרת ענף אנרגיה וחיפושי נפט וגז אשר המניות הבולטות שהועברו אליו הן בתי זיקוק ופז נפט.

לוח 3: הדיבידנדים ששילמו חברות מדד ת"א-25
(במיליוני ש"ח)

שם החברה	תשואת דיבידנד 2014	סכום הדיבידנד 2014	תשואת דיבידנד 2015	סכום הדיבידנד 2015	תשואת דיבידנד 2016	סכום הדיבידנד 2016
טבע	2.6%	4,133	2.2%	4,504	2.8%	5,321
בזק	12.0%	2,069	8.8%	1,777	6.7%	1,441
פועלים	1.7%	447	2.1%	569	2.4%	685
כיל	8.0%	3,003	4.4%	1,356	3.0%	620
דלק קבוצה	3.5%	530	4.1%	500	5.0%	460
עזריאלי קבוצה	1.9%	280	1.6%	320	2.2%	400
פריגו	0.2%	206	0.2%	282	0.5%	322
גזית גלוב	3.9%	318	4.3%	328	4.3%	295
אלביט מערכות	2.1%	193	1.8%	240	1.6%	266
ישראל מקו יה"ש	0%	0	5.3%	518	2.7%	231
מליסרון	4.3%	175	3.1%	195	3.1%	215
הבינלאומי	5.1%	285	2.6%	130	3.8%	200
מזרחי טפחות	0%	0	0.8%	86	1.7%	186
פז נפט	9.2%	500	4.2%	250	2.8%	170
שטראוס גרופ	0%	0	1.6%	100	2.2%	150
נייס	1.6%	137	1.0%	150	1.0%	147
אורמת טכנו	---	---	0.7%	49	1.2%	99
דלק קידוחים יה"ש	3.2%	343	3.0%	193	1.6%	94
אבנר יה"ש	3.0%	343	2.6%	193	1.3%	94
פרוטרם	0.3%	16	0.3%	22	0.2%	24
חברה לישראל	0%	0	9.6%	1,180	0%	0
אופקו הלת'	0%	0	0%	0	0%	0
מיילן	---	---	0%	0	0%	0
לאומי	0%	0	0%	0	0%	0
דיסקונט	0%	0	0%	0	0%	0

	11,422		12,942		12,979	סה"כ ת"א-25
	20		21		17	מספר חברות שחילקו

	3,539		4,099		3,499	סה"כ ת"א-75
	42		43		39	מספר חברות שחילקו

	14,961		17,041		16,478	סה"כ ת"א-100
	62		64		56	מספר חברות שחילקו

• הנתונים בטבלה הינם לפי הרכב המדדים ב-31.12.2016.

לוח 4: המחלקות הגדולות שמניותיהן כלולות במדד ת"א-75

(במיליוני ש"ח)

שם החברה	ענף	סך דיבידנד 2015	תשואת דיבידנד	סך דיבידנד 2016	תשואת דיבידנד
בי קומיוניקיישנס	מסחר ושרותים	127	5.7%	355	12.1%
דלק רכב	מסחר ושירותים	904	22.0%	275	8.5%
אלוני חץ	נדל"ן ובינוי	138	3.1%	228	4.8%
אמות	נדל"ן ובינוי	187	5.4%	221	5.0%
הראל השקעות	ביטוח	235	6.5%	171	5.6%

מתודולוגיה

הנתונים בסקירה זו נלקחו מתוך דיווחי החברות הבורסאיות באתר "מאיה" על חלוקת דיבידנד במזומן, וחושבו לפי **מועד התשלום בפועל** של הדיבידנדים בכל אחת מהשנים.

הנתונים לכל שנה אינם כוללים דיבידנדים שחולקו ע"י חברות, שמניותיהן נמחקו מהמסחר במהלך אותה שנה.

בשנת 2014 הנתונים אינם כוללים דיבידנד בסך כ-2.1 מיליארד שקל, אשר חולק ע"י כור טרם מיזוגה לתוך דיסקונט השקעות.

כמו כן, הנתונים אינם כוללים דיבידנדים בעין שחולקו ע"י חברות בורסאיות.

בשנת 2016:

- חלוקת מניות שגריר רכב ע"י פוינטר בשווי של כ-50 מיליון שקל

בשנת 2015:

- חלוקת מניות קנון ע"י החברה לישראל בשווי של כ-3.9 מיליארד שקל.
- חלוקת מניות טאואר ע"י קנון הולדינגס בשווי של כ-935 מיליון שקל.
- חלוקת מניות אנרג'יקס ע"י אמות בשווי של כ-39 מיליון שקל.
- חלוקת מניות ארגמן ע"י לודזיה בשווי של כ-0.5 מיליון שקל.

תשואת הדיבידנד הכוללת וכן הענפית מחושבת לפי שווי שוק ממוצע של תחילת השנה וסופה.

תשואת הדיבידנד של החברות עצמן מחושבת לפי מחיר המניה ביום האקס.